

Ilmoitus kristillisen opin perustana

Kristillisessä kielenkäytössä ilmoituksella tarkoitetaan yleensä sekä *toimintaa*, jossa Jumala paljastaa itsensä ihmiskunnalle, että sitä Jumalaa koskevaa *tietoa*, joka tästä Jumalan toiminnasta välittyy ihmisille. Tämän ajattelun taustalla on näkemys Jumalasta, joka on tuonpuoleinen, maailmasta riippumaton (transsendenssi). Kristinuskossa ilmoitus on ymmärretty Jumalan itseilmoituksena, jossa hän paljastaa olemuksensa sekä ihmiskuntaan kohdistuvat aikomuksensa ja vaatimuksensa. Ilmoitus mielletään Jumalan ja ihmisen väliseksi asiaksi, jossa Jumala toimii antajana ja ihminen vastaanottajana. Ilmoitus nähdään Jumalan lahjana ja tekona, jota ihminen ei ansaitse omalla etsinnällä tai ponnistelulla.

Dogmihistoriassa käsitys ilmoituksesta on ajoittain ollut varsin kiistanalainen. Äärimmäinen kritiikki esitettiin valistuksen ajattelussa. Valistuksen seurauksena koko ilmoituksen käsitettä alettiin voimakkaasti vastustaa. Siinä suhtauduttiin ankarana skeptisesti kaikkiin sellaisiin väitteisiin, joissa puhuttiin Jumalan puuttumisesta maailman asioihin. Ilmoitus korvattiin rationalismilla. Samalla kun haluttiin päästä eroon auktoriteeteista, järki haluttiin asettaa ylimmäksi auktoriteetiksi, jonka valossa tarkasteltiin kaikkea muuta. Järjestä muodostui tiedon lähde eikä vain ajattelun väline. Tämän seurauksena Jumalaa koskeva tieto ei enää perustunut ilmoitukseen vaan ihmisen järki tarjosi kriteerin, jolla Jumalaa koskevat tiedot ja väitteet tuli perustella. Valistuksen tavoin Englannin deismi ja Saksan neologit päätyivät näkemykseen, jonka mukaan koko ilmoituskäsite on turha, koska uskonnon moraalinen merkitys voitiin perustella ilman yliluonnollista, ilmoitukseen perustuvaa argumentointia. Tällainen lähestymistapa osoittautui kuitenkin kristinuskon näkökulmasta ongelmalliseksi ja johti kristinuskon perustan hylkäämiseen, koska esimerkiksi kysymystä Jumalan kolminaisuudesta tai Kristuksen jumaluudesta ei voitu tämän ajattelun perusteella hyväksyä.

Yleinen ja erityinen ilmoitus

Dogmihistoriassa ilmoitus on jaettu yleiseen ja erityiseen ilmoitukseen.

Yleisellä ilmoituksella tarkoitetaan tavallisesti sitä, että Jumala luomisesta asti on antautunut tunnettavaksi luonnossa ja inhimillisessä hengenelämässä (järki, moraalit, omatunto). ”Yleinen ilmoitus” viittaa näin ollen siihen, että tämä ilmoituksen muoto on yleinen, kaikkien ihmisten tiedossa. Yleisessä ilmoituksessa näemme ”Jumalan käden jäljen”. Koko luomakunta on todistuksena siitä, että on olemassa Luoja.

Raamatusta Jumalaa ylistetään Luojana, jonka luomistyö näkyy luomakunnassa. Kun Raamatun ihmiset puhuvat Jumalan luomakunnasta, he tarkastelevat sitä Raamatun antaman ilmoituksen valossa (Ps 19). Tämä ihmisten todistus, ja samalla Jumalan ylistys, nousi

Raamatun sanan synnyttämästä uskosta eli he tarkastelivat yleistä ilmoitusta erityisen ilmoituksen valossa.

Apostoli Paavali puhuu Jumalan yleisestä ilmoituksesta (Rm. 1:19–20): ”se, mikä Jumalasta voidaan tietää, on ilmeistä heidän keskuudessaan; sillä Jumala on sen heille ilmoittanut. Sillä hänen näkymätön olemuksensa, hänen iankaikkinen voimansa ja jumalallisuutensa, ovat, kun niitä hänen teoissansa tarkataan, maailman luomisesta asti nähtävinä, niin etteivät he voi millään itseänsä puolustaa”. Luomistyössä näkyvä Jumalan yleinen ilmoitus on kuin maalaus. Taideteoksen äärellä katselija voi ihastella taiteilijan kädenjälkeä, aavistella taiteilijan olemusta ja luonnetta, mutta katselija ei *tunne* taiteilijaa pelkän taulun perusteella. Yleisen ilmoituksen perusteella ihminen *tietää* jotakin Jumalasta. Yleisen ilmoituksen perusteella ihmisen pitäisi olla oikea tieto Jumalasta, mutta syntisyyden tähden hänellä ei voi olla sitä, vaan hänen jumalakuvansa on vääristynyt. Yleinen ilmoitus ei näin ollen johda Jumalan tuntemiseen. Ilmoitus ja ilmoituksen tunteminen eivät ole sama asia. Yleinen ilmoitus ei myöskään tuo pelastusta ihmiselle, mutta se näyttää olevan, Paavalin sanojen mukaan, perusta Jumalan tuomiolle niitä kohtaan, jotka eivät ole saaneet tietää erityisestä ilmoituksesta.

Dogmihistoriassa on kiistelty yleisen ilmoituksen teologisesta asemasta. Yhtäältä jotkut ovat rakentaneet teologiansa luonnolliselle Jumalan tuntemiselle ja kieltäneet erityisen ilmoituksen olemassa olon. Yleinen ilmoitus on samalla virheellisesti samaistettu luonnolliseksi Jumalan tuntemiseksi. Luonnolliseen Jumalan tuntemiseen tukeutujat ovat painottaneet järkeä, toiset maailmassa vallitsevaa järjestystä tai kauneutta. Toisaalta jotkut ovat kieltäneet yleisen ilmoituksen olemassa olon ja keskittyneet vain erityiseen ilmoitukseen. Samalla yleisen ja erityisen ilmoituksen tilalle on tarjottu muita ilmoitusmalleja.

Ilmoituksen mallit

Kristillisessä ilmoitusteologiassa on korostunut erilaisia ja toinen toisensa poissulkevia käsityksiä. Seuraavat neljä mallia perustuvat Alister McGrathin kirjaan ”Kristillisen uskon perusteet”. Ratkaisumallit eivät aina täysin sulje pois toisiaan eli yhden hyväksyminen ei merkitse välttämättä toisen mallin holistista kieltämistä eli ne voivat myös, ainakin osittain, täydentää toisiaan.

Ilmoitus oppina

Tämä lähestymistapa on ollut tyypillinen konservatiivisille evankelisille ja katolisille uusskolastisille koulukunnille. Ero näiden kahden suunnan välillä on ollut erityisesti siinä, että evankelisella puolella on korostettu Raamatun merkitystä ilmoituksen välittymisessä ja uusskolastikot ovat puolestaan painottaneet enemmän tradition ja kirkon opetusviran merkitystä. Merkillepantavaa tässä näkemyksessä on, että ilmoitus nähdään lähinnä, mutta ei pelkästään, propositionaalisessa muodossa. Tätä mallia on kritisoitu muun muassa siitä, että se on liian ”tiedollinen” niin, että ilmoitus tyypistyy tietoa välittäväksi lausumaksi tai objektiivisia totuuksia koskevaksi totuusväitteeksi, jossa objektiivinen totuus Jumalasta voidaan lausua propositionaalisessa ja ikään kuin tyhjentävässä ja ajattomassa muodossa. Kriitikkojen mielestä malli on liian älyllinen ja kirjaimellinen. Mallin kannattajat ovat puolestaan todenneet, että oppilauselmiin sisältyy aina tiedollinen elementti ja, ettei siinä

suljeta pois ilmoituksen dynaamista luonnetta. Näille teologeille ilmoitus antaa luotettavan, muttei kuitenkaan täydellistä kuvausta todellisuudesta.

Ilmoitus läsnäolona

Tämä ilmoituksen malli liitetään erityisesti dialektisen teologian koulukunnan edustajiin. Ilmoitus nähdään prosessina, jossa Jumala ei ainoastaan siirrä meille tietoa, vaan siinä siirtyy myös Jumalan persoonallinen läsnäolo. Ilmoituksessa on näin ollen kysymys ennen kaikkea kohtaamisesta ja suhteen syntymisestä itsensä ilmoittavan Jumalan ja ilmoitukseen vastaavan ihmisen välillä. Martin Buberin mukaan Jumala on ihmiselle ”sinä” eikä ”se”. Ilmoitus liittyy ”minä-sinä”, eikä ”minä-se” suhteeseen. Emil Brunner puolestaan korosti, että ilmoituksessa Jumala jakaa itseään ihmiskunnalle, ja että ilmoitus on tapahtuma, jonka sisältö on juuri Jumalan persoona, eivätkä monimutkaiset Jumalaa koskevat ajatukset tai opit. Siksi hän hyökkäsi sellaisia ilmoituskäsityksiä vastaan, joissa kerrottiin Jumalasta sanojen tai propositioiden muodossa.

Ilmoitus kokemuksena

Kolmas ilmoituksen malli keskittyy inhimilliseen kokemukseen. Tätä näkemystä kannatetaan erityisesti eksistentiaalisessa ajattelussa. Jumalan ymmärretään paljastuvan tai tulevan tunnetuksi ihmisen omien kokemusten ja sisäisen elämyksen kautta. Kokemuksen suhde teologiaan voidaan sijoittaa joko niin, että se nähdään kristillisen teologian perustavana lähteenä, tai niin, että kristillinen teologia luo kehykset, joissa ihmisen kokemus voidaan tulkita. Joka tapauksessa tässä näkemyksessä tulkinnalle on keskeinen rooli. Schleiermacher uskoi, että oli olemassa erityinen uskonnollinen tietoisuus, jossa Vapahtajan olemassaolo voitiin johtaa. Tällainen kokemuksen keskeisyys osoittautui kuitenkin ongelmalliseksi lähtökohdaksi, eikä sitä voida pitää luotettavana teologisena lähteenä. Ludwig Feuerbach on murskaavasti kritisoinut tätä mallia toteamalla, että tuollainen ”kokemus” on tuskin enempää kuin kokemus omasta itsestä.

Ilmoitus historiana

Tämä ilmoitusmalli liitetään voimakkaasti Wolfhart Pannenbergiin. Feuerbachin uskontokritiikki vaikutti omalta osaltaan siihen, että Pannenberg korosti kristologian objektiivisen perustan olevan Jeesuksen historiallisuudessa. Pannenbergin mukaan kristillinen teologia perustuu yleiseen ja kaikille avoimen historian analyysiin, eikä niinkään persoonallisen subjektiivisuuden tulkintaan. Historia itse on ilmoitusta. Tämä ilmoitus on julkinen ja yleismaailmallinen historiallinen tapahtuma, joka tunnistetaan ja tulkitaan ”Jumalan toiminnaksi”. Jumalan universaali ilmoitus ei toteutunut vielä täysin Israelin kansan historiassa, vaan Jeesus Nasaretilaisen kohtalossa, niin pitkälle kuin historian loppu on ennakoitavissa tuossa kohtalossa. Ilmoitus ymmärretään täydellisesti vasta ilmoitushistorian lopussa. Kristus-tapahtumaa ei hänen mukaansa voida pitää irrallisena Jumalan ilmoituksena, vaan sen paikka on historiassa.

Ilmoituksen kliimaksi Kristuksessa

Syntisyytensä vuoksi ihminen on joutunut eroon Jumalasta eikä enää tunne Luojaansa. Yhtäältä ihminen on hylännyt Jumalan sanan, joka ennen lankeemusta oli yhteyden perusta ja toisaalta hän on syntiinlankeemuksen jälkeen kykenemätön näkemään Jumalaa hänen teoissaan. Jumala kuitenkin lähestyy armostaan ihmiskuntaa saattaakseen heidät uudelleen yhteyteensä. Jumalan sanat ja teot tulevat esiin ilmoituksessa, jonka huipentumana on lihaksi tullut Kristus.

Omien sanojensa mukaan Kristus ei tullut kumoamaan Vanhassa testamentissa ilmoitettua lakia ja profetioita, vaan hän täytti ne (Mt 5:17). Yli tuhannen vuoden ajan Vanhan testamentin eri kirjoittajat ennustivat Messiaan tulemistä. Tämän teologisen näkemyksen mukaan Uusi testamentti on jo kätkeytyneenä Vanhassa testamentissa ja Vanhan testamentin tarkoitus avautuu puolestaan Uudesta testamentista käsin. Kristinuskon ei näin ollen ollut uusi alku vaan jo kauan sitten alkaneen päätös.

Uuden testamentin käsitys ilmoituksesta kristallisoituu Heprealaiskirjeen alkujakeisiin, jossa todetaan Jumalan puhuneen monta kertaa ja monella tavalla profeettojen suulla, mutta viimeisinä aikoina hän puhuu meille Pojassaan. Poika itsessään on Jumalan puhetta. Jeesus Kristus täytti profeetan tehtävän. Hän puhui ne sanat, ja vain ne, jotka tulivat hänelle Isältään (Jh 7:16, 8:28, 12:49s, Hpr 2:3s). Pojan työ ei kuitenkaan rajoittunut profeetan tehtävään. Poika ilmoitti Isän, ei ainoastaan puhuen vaan tekemällä ja ennen muuta ontillisesti olemalla Isän kuva. Pojassa näkymätön Jumala inkarnoituu näkyväksi. Tämä tulee esiin muun muassa Jeesuksen sanoissa: ”Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän” (Jh 14:9).

Historian prosessi johti Kristukseen. Tässä mielessä ilmoitus on ollut progressiivista, koska historian tapahtumat ovat seuranneet toisiaan, jolloin uusi ilmoitus on rakentunut aikaisempien ilmoitusten perustalle, kunnes ne ovat saavuttaneet kliimaksin Kristuksessa. Kristuksen elämä ja kuolema on selvintä ja täydellisintä Jumalan ilmoitusta, joka koskaan on ollut. Kristus-ilmoituksessa keskeisintä on puolestaan lunastus, jonka valossa kaikkea muuta on tarkasteltava.

Ilmoituksen kliimaksissa Jumalan sana inkarnoituu. Johanneksen evankeliumin alussa esiintyvä ”logos”, Sana, joka tulee lihaksi ja jonka kautta kaikki on alussa luotu, kertoo Kristuksesta, joka tulee ihmiseksi. Tämän Raamatun kohdan painopiste ei ole siinä, että Jumalan Poika on Sana, vaan siinä, että Sana on Jumalan Poika. Tämä painotus näkyy muun muassa siinä, että Johanneksen evankeliumin alun jälkeen ”Sana” väistyy Johanneksen kielenkäytöstä ja tilalle tulee painotus, jonka mukaan Jeesus Kristus on Jumalan Poika.

Ilmoitussanomien sarja päättyi apostolien aikaan. Jumalan lopullinen sanoma Kristuksesta oli puhuttu ja selvennetty apostolisen ajan loppuun mennessä. Tämän ajanjakson jälkeen kirkon tehtävänä oli, ja on edelleen, elää ja tuntea Jumala sen perusteella, mitä oli sanottu. Apostolisen ajan jälkeen tämä sanoma on aina muuttumattomana voimassa.

Propositio- ja persoonailmoituksen suhde

Ilmaisia ”Jumalan Sana/sana” käytetään sekä Raamatusta että Kristuksesta. Persoonailmaisuna ”Jumalan Sana” tarkoittaa ilmoitusta Jumalan Pojassa Jeesuksessa Kristuksessa. Persoonailmaisun lisäksi käsite ”Jumalan Sana/sana” tarkoittaa Raamatussa olevaa propositioilmoitusta

Propositio- ja persoonailmoituksen välinen suhde on suuri vedenjakajakysymys modernissa teologiassa. Jotkut (Brunner) lähtevät ajattelussaan siitä, että ilmoitus ei voi olla persoonailmoitus, jos hyväksytään propositioilmoitus tai päin vaistoin. Kuitenkin propositio- ja persoonailmoitus voidaan nähdä toisiaan täydentävinä ja yhteenkuuluvina. Näin ajateltuna ilmoitus on enemmän kuin vain informaatiota, jonka Jumala antaa, mutta se ei voi olla vähempää. Henkilökohtainen ystävyys ihmisen ja Jumalan välillä edellyttää kommunikointia, jonka keskeisenä osana on puhe. Puhuminen puolestaan edellyttää informatiivista esittämistä, mikä on sama kuin propositioiden käyttäminen. Kun Jumala käyttää propositioita itseilmoituksessaan, hän tulee ihmiselle samalla todellisesti persoonalliseksi.

Kristuksen inkarnaation seurauksena ei siirrytä pois verbaali-ilmoituksen alueelta. Vaikka Kristus itse oli sanoja rikkaampi ilmoitus, sanojen keskeinen ilmoitustarkoitus säilyy. Verbaali-ilmoitus oli oleellinen osa Kristuksen toiminnassa. Kristillisen ilmoitussanomien olemus on edelleen verbaalinen Jumalan kommunikointi, joka välittyy Kristuksen ja hänen apostoliensa kautta. Jumalan pelastavaa tarkoitusta ei voida tietää ennen kuin hän itse informoi siitä ihmiselle. Mikään tapahtuma ei itsessään selitä tapahtunutta. Jumalan ilmoitus ei ole kuva-arvoitus teoissa ilman sanoja, sen enempiä kuin sanoissa ilman tekoja. Jos verbaalisen ilmoituksen olemassa olo kielletään, silloin ei ole olemassa mitään ilmoitusta, ei edes Jeesuksen inkarnaatiossa: elämässä, kuolemassa ja ylösnousemisessa. Ilman dogmia inkarnaatiosta historiallinen Jeesus-hahmo ei ole evankeliumin sisällön kannalta katsottuna mielekäs. Jos Jumala ei puhuisi, kukaan ei voisi häntä tuntea. Näin ajateltuna ilmoituksen on välttämättä oltava myös propositionaalista.

Raamatusta asia voidaan esittää Heparaliskirjeen kirjoittajan toteamuksella, kun hän sanoo, että Jumala on puhunut ”monet kerrat ja monin tavoin”, mutta ”näinä viimeisinä aikoina hän on puhunut meille Pojassaan” (Hpr 1:1–2). ”Pojassaan” puhuminen pitää sisällään ajatuksen Kristuksen verbaalisesta puhumisesta. Kristus itse puhui maanpäällä ja Heparaliskirjeen kirjoittaja varoittaaakin siitä, ettemme ajautuisi tämän Kristuksen verbaalisesti julistaman sanoman ohi (Hpr 2:2–3). ”Varokaa torjumasta häntä, joka puhuu!” (Hpr 12:25). Näiden Heparaliskirjeen opetusten valossa kristillinen ilmoitus on nimenomaan verbaalista Jumalan kommunikointi, joka tulee ilmi Kristuksen ja hänen apostoliensa puheiden ja kirjoituksen kautta.

Tämä väite ei tarkoita sitä, että Jumala mielletään taivaalliseksi rabbiksi, joka vain istuu ja puhuu. Modernissa teologiassa korostetaan oikein näkemystä, jossa Raamatun Jumala nähdään elävänä, aktiivisena Olevana, historian Herrana ja sen tekijänä. Raamattu on selontekoa hänen teoistaan pelastussuunnitelmastaan. Ilmoitusta ei oteta vastaan vain järjellä, istuen ja opetellen raamatullisia dogmeja. Ilmoitukseen vastataan oikein uskolla, mikä ei ole vain ortodoksiaa vaan eksistentiaalista luottamusta elävään Jumalaan. Tällainen luottamus Jumalaa kohtaan voi olla vain silloin, kun se perustuu verbaaliseen kommunikointiin.

Kiinnipitäminen näkemyksestä, jossa kristillisen ilmoituksen olemus nähdään verbaalisena Jumalan kommunikointina, ei myöskään sodi sitä Uuden testamentin näkemystä vastaan, jossa Jeesusta pidetään Jumalan Sanana, joka ilmoittaa Isän. ”Sana” (logos) ilmaisee ajattelun ja puheen mielenlaatua. Jumalan Poikaa kutsutaan ”Sanaksi”, koska hänessä Jumalan mieli, olemus ja tarkoitus tulee ilmi. Jumalan ilmoitusta kutsutaan ”sanaksi”, koska siinä käy ilmi hänen verbaalinen puheensa, jonka subjekti ja lähde on Jumala itse. Näin verbaalinen ”sana” todistaa persoonallisesta ”Sanasta” ja auttaa meitä ymmärtämään jälkimmäistä, jota muutoin emme voisi ymmärtää. Heparaliskirje käyttää kolme kertaa neljästä Jumalan sana -ilmaisua tarkoittaen nimenomaan jumalallista sanomaa hänestä ja vain kerran se viittaa suoraan Kristukseen Jumalan ”Sanana” (Hpr 1:3, 4:12, 6:5, 13:7). Tästä syystä ilmaisua ”Jumalan Sana/sana” ei saa tyypistää koskemaan vain Jeesuksen persoonaa, vaan siinä on otettava huomioon ilmaisun keskeinen verbaalinen merkitys.

Kristus Raamatun ilmoituksen takaajana

Raamatun merkitystä kristillisen opin ilmoituslähteenä voidaan tarkastella ja perustella kristologisesti. Varsinainen tähtäyspiste Raamatussa on Jeesus Kristus. Vanhan testamentin profeetat ennustivat tulevasta Messiaasta. Uuden testamentin apostolit puolestaan julistavat toteutuneesta profetiasta ja Herrasta, joka tulee vielä takaisin parusiassaan. Yhtäältä Raamatun kirjat muodostavat sisällöllisen kokonaisuuden, jonka skopus on Kristus. Toisaalta Jeesuksen Kristuksen oma näkemys Raamatusta on ratkaisevan merkittävä ja kristilliselle näkemykselle auktoritatiivinen. Hän oli Jumala, joka tiesi varmuudella Isän tahdon. Jeesus puhui niin kuin se, jolla on valta, eikä niin kuin hänen aikansa lainopettajat (Mt 7:29). Hänen sanojensa mukaan ”Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät katoa” (Mk 13:31). Lisäksi hänen sanansa vastaanottaminen tai hylkääminen ratkaisee ihmisen iankaikkisuuskohtalon: ”Jos joku torjuu minut eikä ota sanojani vastaan, hänellä on kyllä tuomarinsa: se sana, jonka olen puhunut, tuomitsee hänet viimeisenä päivänä. En minä ole puhunut omissa nimissäni. Isä, joka on minut lähettänyt, on määrännyt, mitä minun tulee puhua ja julistaa, ja minä tiedän, että hänen käskynsä antaa ikuisen elämän. Kun puhun, puhun siis niin kuin Isä on minun käskentä puhua.” (Jh 12:48–50).

Jeesukselle juutalaisten pyhän kirjan, Vanhan testamentin, kirjoitukset olivat absoluuttinen, jumalallinen auktoriteetti. Hän piti sitä sitovana autoritaarisena Jumalan sanana, jossa ilmestyy Jumalan totuus, tarkoitus ja käsky. Jeesus ei missään kohden kumonnut Vanha testamentin lakia, vaan täytti sen (Mt 5:17). Onkin todettu, että voimakkaampaa todistusta Vanhan testamentin autoritaarisuudesta ei voida antaa, kuin mitä Jeesus Jumalan Poikana omassa opetuksessaan ja elämässään antoi. Jeesuksen ylönouseminen oli Isän sinetti, joka samalla julkisesti vakuutti Pojan teot ja puheet oikeiksi. Tämä Isän antaman sinetti oli vakuutena myös Pojan antamalle opetukselle Raamatun olemuksesta. Jeesuksen opetuksesta käy selvästi ilmi, että hänen seuraajillaan tulee olla sama kunnioittava perusasenne Vanhaa testamenttia kohtaan.

Jeesus nojautui näkemyksissään nimenomaan jumalalliseen kirjoitettuun sanaan. Inkarnoituneena Jumalana hän piti Vanhaa testamenttia inspiroituna ja auktoritatiivisena. Uuden testamentin auktoriteettiasema perustuu puolestaan Jeesuksen apostoleilleen antamaan valtuutukseen. Heillä oli valtuutus toimia Jeesuksen nimessä todistajina ja puhujina. Lisäksi Jeesus oli luvannut Pyhän Hengen heidän avukseen täyttämään sen tehtävän, jonka hän oli heille antanut. Jeesus rukoili kaikkien omiensa puolesta; sekä läsnä olleiden apostolien että tulevien uskovien puolesta: ”...myös niiden puolesta, jotka heidän todistuksensa tähden uskovat minuun.” (Jh 17:20). Apostolien todistus oli normatiivista. Tässä Jeesuksen rukouksessa käy ilmi, että pysyvä apostolien todistus vaati ennen pitkää kirjoitetun muodon. Jeesuksen rukouksessa on jo nähtävissä lupaus Uudesta testamentista.

Apostolit itse olivat tietoisia tehtävästä, johon Jeesus oli auktoritatiivisella valtuutuksella heidät kutsunut. Uudessa testamentissa apostolit joutuivat myös itse perustelemaan auktoriteettiasemaansa arvostelijoiden esittämän kritiikin vuoksi. Uuden testamentin eri kohdista käy selvästi ilmi, että Paavali edellytti ohjeensa olevan Herran käskyjä (1 Kr 14:37, 2 Ts 3:6, Gl 1:8-9). Samaa apostolista arvovaltaa edellytti Johannes omille opetuksilleen (1 Jh 4:6). Niin kuin Vanhan testamentin profeetat olivat tietoisia tehtävästään Jumalan sanoman välittäjänä, samoin Uuden testamentin apostolit tiedostivat tilanteensa. Kummankaan ryhmän autoritaarisuus ei perustunut inhimilliseen auktoriteettiin, vaan se oli olemukseltaan jumalallista ja absoluuttista ja oli Jumalan puhetta, jossa kävi ilmi hänen työnsä ja tahtonsa.

Keskeisin argumentti Raamatun autoritaarisuudelle perustuu näin ollen näkemykseen inkarnoituneesta Jumalan Pojasta, joka on Jumala, joka ei voi erehtyä eikä valehdella.

Kristuksen puhe on totta. Siksi myös hänen puheensa ja asenteensa Raamattua kohtaan on auktoritatiivista ja ihmisiä sitovia. Kristus ja hänen valtuuttamansa apostolit määrittivät näkemyksen Raamatun luonteesta. Kristityt yksilöinä ja kirkkoyhteisönä ovat Kristuksen herruuden alaisuudessa, siksi he ovat myös Raamatun auktoriteetin alaisuudessa.

Koska muut ihmiset eivät ole Jumalia, voitaisiin tietenkin väittää, ettei heillä ole niin varmaa tietoa Jumalan tahdosta, kuin mitä Jeesuksella oli. Uuden testamentin valossa tällaista johtopäätöstä ei kuitenkaan voida tehdä. ”Tietää/tuntea”-sana ja ”me tiedämme/tuntemme” – toteamus ovat Uudessa testamentissa jatkuvasti toistuvia avaintermejä. Sen kirjoittajat väittävät, että kristityt tuntevat Jumalan, hänen työnsä, tahtonsa ja tiensä, koska he ovat saaneet ilmoituksen häneltä. Heidän mukaansa Jumalan itseilmoitus on saanut muodon, joka ei ole vain tekoja vaan myös opetusta ja oppia. Jumala on puhunut Jeesuksen sanoissa ja sanojen kautta.

Jumalan salattu iankaikkinen suunnitelma on saatettu profeettojen ja apostolien tietoon. Apostolinen julistus välittää tämän sanoman, ei ”ihmisviisauden opettamalla sanoilla”, vaan ”Hengen opettamalla” (1 Kr 2:13). Siinä ihminen ottaa vastaan ”terveen opin”, ”totuuden” ja ”Jumalan sanan” ja saa samalla varman tiedon Jumalan tahdosta. Tässä kysymyksessä yksi keskeinen modernissa teologiassa ilmenevä ongelma on juuri siinä, että se vastustaa Kristuksen auktoriteettia, joka ilmenee Raamatussa. Uusi testamentti kuitenkin liittää kiinteästi yhteen uskomisen Jumalan opettamaan oppiin ja Kristuksen herruuden tunnustamisen.

Kirkon historia todistaa, kuinka kristityt, pitäessään kiinni Jumalan autoritaarisuudesta, ovat kautta aikojen joutuneet vaikeuksiin. He ovat haastaneet inhimilliset auktoriteetit ja konsensusajattelun. Seurauksista välittämättä kristityt ovat tunnustautuneet Jumalan auktoriteetin alaisuuteen ja toimineet hänen antamansa ilmoituksen mukaisesti. Usko johtaa kuuliaisuuteen, joka on ennen muuta kuuliaisuutta Jumalan totuudelle.

Vain evankeliumin oppi tuo meille Kristuksen

Ihminen ei voi löytää evankeliumia itsensä sisältä, vaan sen on tultava hänen ulkopuoleltaan. Jumalan ilmoitus on kristillisen opin ja samalla evankeliumin perusta. Yleinen ilmoitus ei kuitenkaan välitä tätä sanomaa, eikä se voi ihmisen syntisyyden vuoksi johtaa häntä luonnolliseen Jumalan tuntemiseen. Vain Raamattu erityisenä ilmoituksena voi toimia kristillisen opin lähteenä ja normina. Kristillinen oppi evankeliumista on puolestaan ratkaisevan tärkeä, koska vain evankeliumin oppi tuo meille Kristuksen. Ilman Raamatun välittämää sanomaa ihminen ei voi löytää Poikaa omaksi Vapahtajakseen eikä Jumalaa omaksi Isäkseen. Tästä syystä Raamattua, sen oppia ja auktoriteettiasemaa, tulee ennen muuta pitää Jumalan armon lahjana ihmiselle. Ihmisen puolelta oikea asenne tätä lahjaa kohtaan on sen vastaan ottaminen ja siitä kiittäminen. Kristus ja Raamattu kuuluvat yhteen, koska molemmissa on kyse soteriologisista Jumalan armolahjoista.

Evankeliumi, sanoma ristiinnaulitusta Kristuksesta, on Jumalan voima ja sen kuuleminen synnyttää uskon Kristukseen (1 Kr 2:3, Rm 1:16, 10:17). Raamattu ei näin ollen ainoastaan ilmoita pelastusta vaan myös välittää sen voimallisesti meille evankeliumissa.